

Ali DOĞAN / Kadişehri Kaymakamı

Tecrübeyle Sabittir

Gecenin yorgunluğunu üzerinden atamamıştı. Gözleri kan çanağına dönmüştü. Yoğun yağış iki köyde sele sebep olmuş, o da olay yerinde ekiplerin sevk ve idaresini yapmıştı. Gece başını yastığa koyduğunda saat dört buçuğa geliyordu. Lojmandan hükümet konağına kadar yol boyunca bu yıl yeniden kurdukları spor kulübü kafasını meşgul etmişti. İlçenin yıllar önce bir takımı vardı ancak sekiz sene önce ilgisizlikten dağılmıştı.

Şimdi takımı yeniden kurmuşlardı fakat ilçede bir saha yoktu. Çare olarak altmış beş kilometre uzaktaki komşu ilçede maçların oynanması düşünülmüştü. Kafasında kırk tilki dolaşır halde hükümet konağının merdivenlerini çıkarken saatine baktı, 07.52 idi. Arkasında koruma memuru olduğu halde sekreterine ve odacısına ‘günaydın’ diyerek makam odasına geçti.

Ona ‘hoşgeldiniz efendim’ diyen bu ikisinden başka özel kalemde kimsecikler yoktu. Çantasını masasının üzerine bıraktı, bilgisayarını açtı, evrak çantasından telefonlarını ve gerekli dosyaları çıkardı, çantayı masanın gözüne koydu. Tekrar ayağa kalktı, her zaman yaptığı gibi ceketini çıkarıp yalancı uşağına astı. Ajandasına baktı; 09.00’da Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı mütevelli heyeti, yani bilinen adıyla “vakıf toplantısı” vardı.

11.00’de asayiş toplantısı, 13.30’dan 15.30’a kadar randevular ve 15.30’da eğitim değerlendirme toplantısı vardı. Günlük programını sekreteri kadar kendisi de takip eder, muhakkak kayıt altına alırdı. Muhtemelen bu kadar toplantıdan sonra akşam beş buçuk gibi müzmin baş ağrısı başlayacaktı.

O, koltuğunda oturmuş yan tarafı kapıya dönük, bilgisayarın şifresini girerken sekreter içeri girdi:

- Efendim dört vatandaş görüşmek istiyor.

Saatine baktı: 07.57. Vatandaşı bu konuda çok takdir ederdi. Zira kaymakamın içeri girmesiyle özel kaleme vatandaş yığılması beş dakika ya sürer ya sürmezdi. Kimi zaman “Acaba kokumu mu alıyorlar?” demekten kendini alamazdı. On üç yıllık meslek hayatında tecrübeyle sabitti ki, şu üçü asla ‘geliyorum’ demezdi: Kaza, ilham ve vatandaş. İlk ikisi konusunda değilse de üçüncüsü konusunda zerre şüphesi yoktu. Vatandaş bizzat dinlemeye gayret eder, ancak çok yoğun olduğunda zamanlarda onları ilgili müdürlere yönlendirdiği de olurdu. Sekretere döndü:

- Öncelik sırasına göre alın içeri. Bana da bir bardak çayla su getirsinler.

- Peki efendim, diyen sekreter dışarı çıktı.

“Öncelik”ten kastı yaşlılar, hastalar, engelliler ve kadınlardı. Kendisiyle görüşmek isteyenler arasında kendince böyle pozitif bir ayrımcılık yapar, bu gruba daima ayrıcalık yapardı.

Az sonra içeri gözünde bardak altı kalınlığında camlı bir gözlükle yaşlı bir amca girdi. Oldukça eprimiş, birkaç beden büyük ceketini dikkat çekecek ölçüde eğreti duruyordu. Amca çok ağır adımlarla kaymakama yaklaştı. Kaymakam, makam masasına en yakın koltuğu eliyle göstererek “Hoşgeldin amca, buyur şöyle otur” dedi.

Daima böyle yapardı. Daha kapıdan girer girmez derdini anlatmaya çalışan vatandaşları susturur, “Sakin,

sakin... Hele şöyle bir otur” derdi. İdarecilikte herkesçe en çok takdir edilen özellikleri nezaketi ve empati hasletiydi. O yüzden vatandaşları ayakta dinlemekten rahatsız olur, muhakkak oturturdu. Bir de kaymakamlığı devletin halk içindeki vitrini olarak düşünür; nefret ettirmek yerine sevdirmek, zorlaştırmak yerine kolaylaştırmayı çok mühim addederdi.

İhtiyar adam kendisine hiç bir şey söylenmemiş gibi kaymakama yaklaştı, ceketinin sol iç cebinden oldukça hırpalanmış emektar nüfus cüzdanını çıkararak kaymakama uzattı. Kaymakam aldı, amcanın adına, soyadına, yaşına ve köyüne şöyle bir göz attıktan sonra “Amcacığım şöyle otur” diyerek bir kez daha koltuğu işaret etti. Amca bu sefer, yine ziyadesiyle ağır hareketlerle, denileni yaptı ve hiç acelesi yokmuşçasına koltuğa oturdu. Kendisinden beklenmeyecek bir çeviklikle kaç çocuğu olduğunu, çocuklarının ne iş yaptığını, kendilerine zor yettiklerini, kendisinin de geliri olmadığını, evde hanımıyla bir Köroğlu bir Ayvaz yaşadıklarını anlattı da anlattı. Adamın bir türlü sadede gelemediğini gören Kaymakam:

- Amca benden ne istiyorsun, onu söyle, dedi.
- Bana kömür vermediler, diye isyanvari bir ses çıkardı, yaşlı adam.
- Vakıf müdürüyle görüştün mü? Neden vermediklerini söylediler mi?
- Gelirim çokmuş. Araştırsınlar, tarlam tapanım, arabam yok. Bir tek evimiz var, o da olmasın mı?
- Olsun tabi amca da biz geliri hesaplarken hepsini değerlendiriyoruz. Bütün varını yoğunu toplayıp evdeki kişi sayısına bölüyoruz. Asgari sınırı geçerse kanyonun kimseye yardım yapamıyoruz.
- Benim kardeşim var. Onunla durumumuz aynı. Ona kömür verdiler, bana vermediler. Ona veriliyorsa bana da verilmesi icap eder, yok bana verilmeyecekse ona da vermemek gerek.

Kaymakam şaşırmişti. Vatandaş genelde yardım almak için ya da hiss-i hasetle köylüsünü, komşusunu şikâyet ederdi ama akrabasını şikâyet eden pek çıkmazdı.

- Ne yani amca, sen şimdi kardeşinin haksız bir şekilde kömür aldığını mı demeye getiriyorsun? Yani onu şikâyet ediyorsun, öyle mi?

- Yok, şikâyet etmiyorum ama madem bana vermiyorsunuz...

Yaşlı adamın sözünü bitirmesine fırsat vermeden kaymakam, ajandasını açtı, çekmecedeki kırmızı tükenmez kalemını aldı, elindeki nüfus cüzdanındaki isme bir kez daha bakarak adamın ismini yazdı. Âdetiydi, vatandaş talep ve şikâyetlerini hep kırmızı kalemle yazardı, ki unutmamasın. Notunu aldı, amcaya dönerek

- Amca Delipınar’da mı ikamet ediyorsun?

Amca ‘evet’ anlamında başını salladı. Kaymakam bu kez de:

- Kardeşinin adı nedir, diye sorunca amca duraksadı, sesinin tonu biraz düşmüştü.
- Ben kardeşimi şikâyet etmiyorum.
- Biliyorum ama gene de bir yanlışlık olmasın, haksız bir iş yapmayalım. Bir yanlışlık varsa düzeltelim, de-yince yaşlı adam kardeşinin ismini söylemek zorunda kaldı. Kaymakam adama nüfus cüzdanını uzatarak:
- Tamam amcacığım, dosyana bakacağız, bir kere daha değerlendireceğiz, oldu mu?
- Tamam Kaymakam Bey, Allah razı olsun senden. Sen daha iyisini bilirsin amma bize kömür verilmeyecek de kime verilecek. Amcanın konuyu baştan anlatmaya başlayacağını anlayan kaymakam:
- Tamam amca, gereği neyse yapılacaktır, sen çıkabilirsin. Hayırlı günler.

Amca usulca ayağa kalktı, kapıya seğırtti. Kaymakam hiç gözünü ayırmadan kapıdan çıkana kadar onu seyretti.

Çok geçmedi, elinde çay tepsisini tutan odacının hemen arkasından saçlı sakalı birbirine karışmış, dişleri sararmış, yirmilerinde bir adam elinde bir-iki evrakla içeri girdi. Çok sakın adımlarla yaklaştı. Kaymakam âdiyattan olduğu üzere, ‘hoşgeldin, otur bakalım şöyle’ diyerek koltuğu gösterdi. Adam, tam bir gebe kadın edasıyla usulca koltuğa oturdu, bir ‘of’ çekti, kaymakama dönerek “Kusura bakmayın, belim ağrıyor da...” dedi. Adam evrakı kaymakama uzattı. O da bir önceki amca gibi hayat hikâyesini anlatmaya başladı. Zaten vatandaş umumiyetle geçmişini anlatmadan meramını söylemez, ‘denizde kum, kaymakamda vakit’ düşün-

cesiyle derdini en son söylemeyi yeğlerdi. Ama bizim kaymakam genelde bunu dinlemek istemez, “Amca, teyze, hanımefendi, beyefendi, -her neyse- ben size nasıl yardımcı olabilirim?” diye sorarak muhatabının sadede gelmesini isterdi. Gene öyle yaptı ama pek işe yaramadı. Adam, ısrarla anlatmayı sürdürürken, kaymakam evraka bir göz atıp makam masasının köşesine, adamın önüne koydu. Adam lafın sonunu getirmeye pek istekli gözüküyor, habire anlatıyordu. O anlatırken kaymakam ajandasına anlatılanlardan seçerek bazı söylenenleri not alıyordu. Adam nihayet dilinin altındaki baklayı çıkardı:

- Kaymakam bey, bize Vakıf’tan G1 çıkarmışlar. Bugün eczaneye gittim, bana ilaç vermediler.

Kaymakamların son dönemde an alışık oldukları şikâ-yetti. O yüzden kaymakam şaşırmadı:

- Prim borcun mu var?
- Evet, biraz birikmiş.
- Ne kadar?
- 370 TL kadar.
- Yani, yanlış hesaplamadıysam yaklaşık sekiz ay önce hakkında G1 kararı verilip tebliğ edilmiştir. Bu zamana kadar neredeydin? Böyle bir soru beklemeyen adam afalladı:
- Hastaneye hiç işimiz düşmedi, ondan, diyebildi.

Aslında olan şuydu: Vatandaşın bir kısmı eskiden yeşil kartla bilâbedel tedavi olurken genel sağlık sigortası uygulamasıyla birlikte aldıkları sağlık hizmetine cüz’i de olsa ücret ödemeye başlamışlar ve bu durumdan pek de memnun kalmamışlardı. Kendileri için G1, G2, G3 kararı verilen vatandaşlar, yılların alışkanlığıyla ve ‘Ne de olsa devlet borcumuzu affeder’ kurnazlığıyla prim ödemiyorlar ama böyle başları sıkıştığında da soluğu kaymakamın yanında alıyorlardı. Benzer konuşmaları daha önce onlarca kere yapmış olan kaymakam:

- Ama borcunun birikeceğini biliyordun. Borcunu ödemediğin zaman bazı sağlık hizmetinden ücretsiz yararlanamayacağını da... Adam cevap veremedi, boynunu büktü. Kaymakam:
- Benden ne istiyorsun?
- Ocağınıza düştük kaymakam bey. Bi’ yardımcı ol-sanız?!

- Ben şimdi senin borcunu ödesem veya G0 olan durumunu G1’e çevirme kararı aldırısam, durumu G1 olup da primini aksatmadan ödeyen diğer vatan-daşlarıma haksızlık yapmış, onların hakkına girmiş olmaz mıyım?

- Tamam da Kaymakam Bey, benim bunu ödeyecek durumum yok. Kime sormuşlarsa hakkımızda G1 kararı vermişler.

- Kimseye sormuyoruz. Zaten senin tüm kayıtların bizde mevcut.

- Bizim muhtara bu seçimde oy vermedik. Kesin o yapmıştır bunu.

- Bak şimdi, muhtarı filan bırak. Ne yapıldıysa Kaymakamlık yapmıştır. Ben devlet olarak görevimi yapmışım, hakkında G1 kararı verilmiş ve sana tebliğ edilmiş. Peki sen üzerine düşeni yaptın mı? Mesela hakkında verilen kararı beğenmediysen sekiz aydır neden itiraz etmedin? Vurdumduymazlığının bedelini benim personelime ya da devlete ödetmeye çalışıyorsun şu anda.

Adam dut yemiş bülbüle döndü. Kısa bir sessizlikten sonra açıldı:

- Peki kaymakam bey biz ilaç alamayacak mıyız şimdi?
- Alırsın, prim borcunu öder, ilacını alırsın.
- Ödemezsek alamayacağız yani?
- Kanun böyle diyor.
- Biz bu ülkenin vatandaşı değil miyiz? N’apalım, dağa mı çıkalım?

Sıradanlaşmış, daha kötüsü, bayağılaşmış tepkileri vardır vatandaşın. Sözelimi, polis trafikte ceza yazacak olsa ‘N’aptık, askere kurşun mu sıktık?’ veya devlet vatandaşın bir talebini uygun bulmayıp kabul etmediğinde “N’apalım, dağa mı çıkalım?” derdi vatandaş. Bu da bu nev’iden bir örnekti işte!

Kaymakam içinde bir “la havle” çekti. Yine de istifini bozmayarak lakin sesinin tonunu biraz yükselterek:

- Dağa çıkmaya gerek yok. Düz ovada borcunu öde, yeter, dedi. Adam bu sözden hoşlanmadı:
- Yani yardım etmeyecek misiniz kaymakam bey, dedi öfkelenerek.

- Ben her senin gibi borcunu biriktirip kapıma gelene yardımcı olursam o zaman G0, G1, G2'nin ne anlamı kalır? Borcunu öde, arkadaşlar gereğini yapsınlar.

Bunu duyan adam hışımla ayağa kalktı, "Peki kaymakam bey!" diye tavır yaparak masanın köşesinde duran evrakları da avuçlayıp kapıya yöneldi. Ama hayret, otururken oflayıp pufleyen adam maşallah aslan gibi ayağa kalkıp tazı gibi yürüyordu! Kutadgu Bilig'de Yusuf Has Hacıp "Beylik çok iyi bir şeydir; ne var ki daha iyi olan, yasadır ve onu doğru uygulamaktır" der ya. Böyle rol kesmelere çok alışık olan kaymakam da bu kaideyi bilmenin verdiği özgüvenle adamın arkasından gülümsedi ve kırmızı kalemıyla aldığı notların üstünü çizdi. Genelde gereksiz gördüğü notların üzerini çizer, bir şekilde ilgilendiği veya gereğini yaptığı konuların da yanına bir tik atardı.

Ahizeyi kaldırıp sıradaki vatandaşın içeri gönderilmesini istedi. Birkaç saniye sonra yanında yedi-sekiz yaşlarında bir çocukla kırklı yaşlarında, şişman, kırmızı yüzlü, gür kaşlı, gözleri velfecir okuyan bir kadın içeri girdi. Kendinden emin hatta kibirli adımlarla yürüdü, 'hayırlı günler kaymakam bey' diyerek kaymakamın 'hoşgeldin' bile demesine fırsat vermeden, sanki rezervasyon yaptırmış gibi, kaymakama en yakın tek kişilik koltuğa gövdesini attı. Yüzüne bakınca kadının beş-altı defa makama geldiğini, yani kaymakamlığın müdavimlerinden olduğunu hatırlayan kaymakam, kırmızı kalemini eline alıp:

- Hayırlı günler, hoşgeldin. Evet dinliyorum seni. Ama hızlı anlat, daha dışarıda bekleyen vatandaşlar var ve benim yetişmem gereken bir toplantı var.

- Kaymakam bey, ben daha önce size gelmiştim. Belki hatırlarsınız? Kaymakam hınzırca gülümseyerek ve şaşırmış gibi yaparak:

- Öyle mi? Doğrudur, olabilir. Niçin gelmiştin daha önce?

- Bana ev yapmanızı istemiştin. Ama 'ret' gelmiş.

- Kim reddetmiş? Biz mi reddetmişiz, Ankara mı?

- Bilmiyorum, 'reddedildi' dedi Vakıf Müdürü.

- Peki. Adın neydi? Nerede oturuyordun sen?

Kadından adını ve oturduğu mahallenin adını alan kaymakam, telefona sarılıp dört tuşa bastı. Karşısındaki

ses "Buyurun efendim?" dedi. "Kolay gelsin Müdür Bey." diye söze giren kaymakam kadının adını ve ikametgâhını söyledikten sonra "Barınma yardımı talep edilmiş ama reddedilmiş. Konu nedir?" diye sordu. Vakıf müdürleri genelde ilçede yaşayan halkın tamamını tanırlar, onlarla ilgili bir soru sorulduğunda da takır takır anlatırlardı. Vakıf Müdürü, bir vatandaşa yeni bir ev yapılabilmesi için asgari gelir sınırını aşmaması, evde sigortalı kimsenin bulunmaması ve o hanede yaşlı, müzmin hasta veya engelli birinin bulunması gerektiğini, mevzu bahis ailenin gelirinin asgari limiti aştığını, üstelik evde dezavantajlı hiç kimsenin bulunmadığını, o yüzden Genel Müdürlüğün ailenin barınma yardımı talebini reddettiğini söyledi. Kaymakam "Ailenin kişi başına düşen geliri ne kadar?" diye sordu. "390 TL" cevabını alan kaymakam teşekkür ederek telefonu kapattı. Kadına dönerek:

- Şartların tutmuyor, o yüzden sana yeni bir ev yapmamız mümkün değil.

- Kaymakam bey, durumu bizim olan birçok kişiye ev yapıldı ama bize yapılmıyor. Niye acaba?

- Dedim ya, kanun ve Bakanlık neyi emrediyorsa bizi onu yapıyoruz. Şartlarınız tutmuyor. O yüzden size istesem de ev yapamam. Yoksa biz kimseyi birbirinden ayırmıyoruz. Kadın aldığı cevap karşısında kaşlarını çattı ve sesini biraz daha yükselterek bilgiç bir edayla:

- Nedense bu kanunlar hep bize karşı oluyor zaten. Biz daha devletin hiçbir iyiliğini görmedik. Kaymakamın polemiğe girmek gibi bir niyeti yoktu, kısa kesti:

- Devletimizin şükür herkese bir iyiliği vardır ama siz alıcı gözle bakmıyorsunuzdur. Neyse dediğim gibi, ne yazık ki talebinizle alakalı yapabileceğim bir şey yok. Bu cevabı da beğenmeyen kadın hemen yanbaşındaki duran çocuğu göstererek:

- Bu çocuk sokakta mı yatsın yani? Kadının kolayına pes etmeyeceğini anlayan kaymakam saatine baktı ve:

- Bu çocuğun bu saatte okulda olması gerekmiyor mu? Ne geziyor burada? Sen onu söyle bana.

- Ben nasıl yalnız geleyim kaymakam bey?

- Bir daha bu çocuğu okul saatinde burada görmeyeyim.

- Tamam kaymakam bey.
- Eve gelince... Şu an sokakta mı yatıyorsunuz ki?
- Evimizin hali harap. İki duvar, bir dam. O da çürük.
- Kocan ne iş yapıyor senin?
- Çiftçi ama zaten eve hiç faydası yok.

Vatandaşın böyle de tuhaf bir huyu vardır. En yakınına söz geçiremez ama devletin memurundan da yasadışı ya da gayrimeşru taleplerde bulunmakta bir beis görmez. Bu konuda ekseriyetle de kocalar şikâyet edilir.

- Sigara içer mi?
- Günde iki paket.
- Alkol alır mı?
- Arasıra.
- Peki sen hiç “Sigaraya, alkole vereceğin parayı eve harcasan güzel bir evimiz olur” demiyor musun?
- Diyorum ama dinleyen kim Kaymakam Bey?

Kaymakam bazen “Babalar evlatlarını umursamıyor, kadınlar kocalarını... Acaba bu âlemde en yufka yürekli biz kaymakamlar mıyız?” diye düşünmeden edemezdi. Haklıydı, zira kaymakamlar çok zaman çocukları ane-babalarından, kadınları kocalarından daha çok dert ederlerdi.

Söyleyecek çok şey vardı ama sözü uzatmak istemiyordu kaymakam:

- Neyse, talebinle alakalı elimizden gelen bir şey yok. Başka bir isteğin varsa dinleyeyim.
- Kaymakam bey, bari şu çocuğa acıyın. Ben de hastayım zaten, deyip boynundaki kızarıkları göstermeye başladı.

Tecrübeyle sabittir; kaymakamın cinsiyeti yoktur. O yüzden vatandaşlar ondan utanmaz, her şeyi ona anlatmaktan içtinap etmez. Şimdi kadının yaptığı da bu rahatlıktan ileri geliyordu.

- Doktora gittin mi, dedi kaymakam.
- Hayır gitmedim.
- O zaman şimdi buradan doğru hastaneye git, doktora bir gözük. Yardımcı olmamız gereken bir konu varsa zaten Sağlık Grup Başkanım bana iletir.

- Doktora gidecek paramız da yok Kaymakam Bey.

Kadının koltuğu bırakmaya niyetli olmadığını anlayan kaymakam zile bastı, içeri giren odacıya “Başka bekleyen varsa gelsin” dedi. “Var efendim” dedi odacı. Bunu duyan kadın, gitme vaktinin geldiğini anlayıp çocuğunun elinden tuttu ve soğuk ve bir o kadar gayrimemnun bir “Hayırlı günler” temennisiyle odadan çıktı.

O çıkarken içeri yirmili yaşlarda, üzerinde eski, kahverengi bir takım elbise bulunan bir adam girdi. Elinde ufak bir pusula vardı. Kaymakam ayaktaydı. “Hoşgeldin” dediği adamı oturttu, kendi de son zamanlarda kilo aldığını fark ederek gömleğini düzelterip kendini koltuğuna bıraktı. Adama döndü:

- Evet dinliyorum seni.
- Kaymakam bey, ben Yukarıderik köyündenim. Köyde çiftçilik yapıyorum. Arasıra şehre işimiz düşüyor. Çocukları filan hastaneye getiriyoruz. İlçenin girişinde trafik bana ceza yazdı ama ödeyecek gücüm yok.

Konu anlaşılmıştı, adamın elindeki pusula trafik ceza makbuzuydu.

- Yani, benden ne istiyorsun?
- Ben fakirim, ödeyecek gücüm yok. Vakfa başvuracağım ama sizin de haberiniz olsun dedim.
- Trafik neden ceza yazdı?
- Lastiklerin kabak, dediler.
- Sen şimdi kabak lastikle trafiğe çıkıp hem kendi canını hem de diğer insanların canını hiçe sayıyorsun, üstelik benim kestiğim cezayı benim ödememi istiyorsun, öyle mi?

- Kaymakam bey, ayağımızı yerden kessin diye bir araba aldık, gücümüz her şeye yetmiyor.

- Eğer araba alıyorsan, trafik kurallarına uygun bir şekilde yola çıkacaksın ya da araba almayacaksın. Hadi seni geçtim, trafikteki diğer masum insanlara zarar vermeye hakkın var mı? Ben cezayı ödeyemem ya da iptal edemem, hakkında verilen kararı beğenmiyorsan mahkemeye gidebilirsin. Dava yolu açık zira.

Tecrübeyle sabittir: ‘Hayır’ demeyi bilmezsen idarecilik yapamazsın. Üstelik devletin adaleti; eşitlik, ödül ve ceza üzerine kuruludur. Kendisine yetki verilmiş bir idareci her gelene emme basma tulumba gibi kafasını sallar, önüne gelen her evraka noter gibi imza atmaya başlarsa önce şahsi otoriteni yitirir, sonra devletin kurumsal itibarının sarsılmasına sebep olur. Acziyet, tarafgirlik, iltimas ve gerektiğinde ceza ve ödül vermeme devlet hayatında uzun vadede onulmaz yaralar açar. Aslında her vatandaş devletin güçlü görmek ister, ama iş kendine geldiğinde devletten ayrıcalık umar.

Kaymakamın kat’i duruşunu gören adam önce ne diyeceğini bilemedi. Neden sonra:

- Kaymakam bey, ben bu hükûmete oy verdim. Oy verdiğimiz hükûmet bize ceza mı kesecek?

Kaymakamların tüm idare tarihi boyunca en sık karşılaştığı savunmalardan biri de buydu herhalde. Bir vatandaş, ama özellikle demokrasi kültürü ve hukuk bilinci oturmamış bir vatandaş, iktidara gelen partiye oy verdiğinde haklı-haksız her şeyden istifade etmek ister, kendisine her konuda imtiyazlı davranılması gerektiğini düşünür ve ne kusuru olursa olsun devletin kendisine bir müeyyide uygulamaması gerektiğini vehmederdi. Bu vatandaş da o gürhunun mümtaz bir ferdiydi işte.

Kaymakam yine de sükûnetini korudu:

- Bak şimdi, kime oy verdiğin ya da oy vereceğin senin bileceğin iş. Devlet memurları vatandaşa hizmet ederken kördürler; onların dinini, dilini, ırkını, siyasi düşüncesini, oy verdiği partiyi görmezler, bilmezler. Adam iyiden iyiye ukalalaştı:

- İyi o zaman Kaymakam Bey, biz neden oy veriyoruz?

- Sen kendine torpil geçilmesi için mi oy veriyorsun yoksa sana en iyi hizmetin sunulması için mi?

Soru adamın hoşuna gitmemişti. “Benden günah gitti Kaymakam Bey. Ben de gerekli yerlere giderim.” diyerek ayağa kalktı. Bunu işiten kaymakam, yüzüne takındığı göstermelik bir tebessümle “Takdir senin” diyerek ajandasını kapattı, bilgisayara döndü.

Sıradan bir gündü Kaymakam için. Son zamanların alışılmış vatandaş profili buydu. O yüzden bunları dert etmek abesle iştigalden öze bir şey değildi.

Bilgisayardan günlük imzaları atmak için hazırlanırken içeri Yazı İşleri Müdürü suratı bir karış, elinde bir evrak-

la içeri girdi. Tek kelime etmeden kaymakama yaklaştı, elindeki evrakı uzatırken:

- BİMER’den gelmiş efendim. ‘Ne cevap yazalım?’ diye soracaktım.

- Bakalım bir, deyip evrakı aldı Kaymakam.

Önce şikâyetçinin adına, soyadına, memleketine, sonra evrakın havale silsilesin baktı, en son da şikâyeti okudu. BİMER’den gelen yazıda noktasına, virgülüne aynen şunlar yazıyordu:

“Sayın Başbakanım. Selamün aleyküm. Çalışmalarınızda Allah yar ve yardımcınız olsun. Allah size başımızdan eksik etmesin. Sayın Başbakanım ben bizim ilçenin kaymakamından şikâyetçiyim. İlçenin işleriyle ilgilenmediği gibi kendisiyle de görüşmek mümkün olmuyor. Ben kendim defalarca gitmeme rağmen kendisiyle bir türlü görüşemedim. Hep dışarıda oluyor. Bir kaymakam makamında oturup vatandaşın dertlerini dinlemez mi? En son gittiğimde sekreterden, odacıdan geçip kendisiyle zar zor görüştüm. Ben içeri girince yüzünü buruşturdu, ne var, işimiz gücümüz yok, sizinle mi uğraşacağız kardeşim dedi. Vatandaşa tepeden bakıyor. Üstelik bunu bizi karşına alıp ayakta çocuk azarlar gibi yaptı. Bana hangi partiye oy verdiğimi sordu. Size oy verdiğimi duyunca iyi o zaman gidin oy verdiklerinizden isteyin ne istiyorsanız dedi. Devletin kaymakamı böyle nasıl konuşur sorarım size. Kaymakamdan şikâyetçiyiz. Hem tarafı hem ilçeyle ilgilenmiyor hem de siyaset yapıyor. Kaymakam buradan alınmasını istiyoruz Sayın Başbakanım. Hürmetler. Allah yardımcınız olsun. Sizden başka sığınacak kimsemiz yok.”

Kaymakam okudukça renkten renge girdi, bir ara ‘tövbe estağfirullah’ diyerek başını iki yana salladı, dudağını ısırıldı, nihayet dayanamayıp ‘bu ne kepezelik’ diyerek evrakı masanın üzerine fırlattı. Müdür hazırola, Kaymakamın talimatını bekliyordu. “N’apalım efendim?” diye sordu. Kaymakam evrakı uzandı, “Tamam Müdür Bey, ben akşam evde cevaben birşeyler yazarım.” diyerek, üzerinde “BİMER” etiketi iliştirilmiş dosyanın içindeki diğer belgelerin arasına koydu. Bu ilk değildi, son da olmayacaktı. Tecrübeyle sabitti; idareci, gün gelir yapmadığı şeylerin hesabını bile vermek zorunda kalırdı.

Kaymakam çayından bir yudum çekti, çay buz gibi olmuştu.